

R 3250/R II-12

REGERINGSCOMMISSARIS IN ALGEMENE DIENST
MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

Kenmerk: Nr. 3126/HP/69.
Bijlage(n): één.
Onderwerp: weekoverzicht.

's-Gravenhage, 10 juli 1969.
Plein 1813 nr. 4

Hiermede heb ik de eer
Uwer Excellentie het weekoverzicht over
de periode 3 t/m 9 juli 1969 aan te bie-
den.

De Regeringscommissaris
in Algemene Dienst,

Aan Zijne Excellentie de Minister-President
Plein 1813 nr. 4
's-GRAVENHAGE.

GEHEIMSELECTIEVE SAMENVATTING VAN ONTVANGEN INLICHTINGEN.

(3 t/m 9 juli 1969)

SOWJET-UNIE:

Brezhnev's idee voor een collectief veiligheidssysteem voor Azië wordt op de eerste plaats gezien als een anti-chinese manoeuvre en daarnaast als een poging om de Amerikaanse invloed in Azië te verminderen. Wanneer er een door de Sowjet-Unie geïnspireerd systeem mee wordt bedoeld, zal oppositie van India, Pakistan en Japan het plan vermoedelijk snel doen verdwijnen, maar wanneer er, zoals Mrs. Gandhi in Tokyo suggereerde een "non aligned security system" gesteund door de Sowjet-Unie en de Verenigde Staten mee wordt bedoeld, ziet de situatie er anders uit, vooral voor de Aziatische communistische staten. Moskou zou de doctrine van beperkte soevereiniteit extensief kunnen uitleggen en het als pretext gebruiken voor het verkrijgen van bases of aanloophavens in Zuid-Azië.

Opmerkingen: Japan zal zich zeker verzetten tegen ieder plan van de Sowjet-Unie, zelfs als het probleem van de Kurilen-eilanden zou worden opgelost.

De modernste tanks van Pakistan - T 59's (een moderne Chinese versie van de Russische T 55) - en enige lichte bommenwerpers - IL-28 - zijn door China geleverd, alsmede 40 Mig 19's van Chinese makelij.

De tanks die de Sowjet-Unie begin 1969 aan Pakistan leverde waren 50 T55's van een oud type.

SOWJET-UNIE:Landbouwpolitiek

De opbrengst van de Russische oogsten is de afgelopen jaren vrij gunstig geweest, voornamelijk ten gevolge van goede weersomstandigheden. Voor de Russische economie als geheel betekende dit een ontwikkeling die de teruglopende resultaten in de industriële sector enigszins heeft kunnen camoufleren. De modernisatie op industrieel gebied verloopt niet volgens de gestelde prognose, vooral omdat de invoering van nieuwe technologische methoden niet in het tempo kon worden gerealiseerd dat men zich had voorgesteld. Op het ogenblik bevindt de Russische landbouw zich echter in de kritische periode. Ten dele is dit te wijten aan achterwege laten

GEHEIM

GEHEIM

van de invoering van de nieuwe landbouwmethoden zo sterk gepropageerd door de regering omdat de oogsten reeds bevredigend waren. Deze terugval in de landbouw-sector zal het achterblijven van de werkelijke productie bij de plancijfers in de industriële sector duidelijk aan het licht brengen in de russische economie als geheel gezien.

In het zogenaamde Brezhnev-programma dat loopt over de periode van 1966-1970 werd duidelijk voorzien in de toevoering van produkten uit de industriële sector ten behoeve van de landbouw. Het is zeer de vraag of deze plannen nu uitvoerbaar zullen zijn, juist in de periode waarin de landbouw dringend behoefte zou hebben aan deze stimulans. De duidelijke toeneming van de investeringen ten behoeve van de defensie beperkt daarenboven nog eens de investeringsmogelijkheden in de niet-militaire, industriële sector.

Opmerkingen: De regering zou kunnen overgaan tot verhoging van de prijzen van landbouwprodukten zoals dat ook in de jaren 1965-1966 is gebeurd, waardoor middelen ten behoeve van de landbouw-ontwikkeling beschikbaar zouden komen. Er zijn echter geen aanwijzingen dat men naar dit middel zal grijpen maar dat men zal trachten met de beschikbare middelen een maximaal resultaat uit de landbouw te halen. Dit zal een zware druk leggen op de leidende figuren op alle niveaus in deze sector.

TSJECHOSLOWAKIJE:

Het is mogelijk dat de leiding van de communistische partij aan Dubcek opdracht zal geven gesprekken te voeren met westerse organisaties over de zogenaamde europese veiligheidsconferentie. Dubcek zou hiertoe gevraagd worden omdat hij in het westen het meest in aanzien staat en vertrouwen geniet.

Opmerkingen: Het moet uitgesloten worden geacht dat Dubcek op partij- of regeringsniveau tegen de wens van Moskou in nog een rol zou kunnen spelen. Wel is het mogelijk dat hij als president van het parlement de opdracht zou kunnen vervullen om interparlementaire gesprekken te voeren in verband met de europese veiligheidsconferentie.

GEHEIM

JOEGOSLAVIË:

Na de wereldconferentie van communistische partijen te Moskou, heeft de Joegoslavische partijleiding de volgende richtlijnen voor haar buitenlandse politiek opgesteld:

- Sowjetrussische toenaderingspogingen op het gebied van de betrekkingen tussen de beide staten worden positief tegemoet getreden. Verbetering van de partij-betrekkingen moet vermeden worden. Bulgaarse stappen tot ontspanning moeten positief beantwoord worden. Verbetering van de interstatelijke betrekkingen met Hongarije moet worden nagestreefd.
- Verbetering van de verhouding met de "DDR" als tegengewicht tegen de goede economische betrekkingen met de Bondsrepubliek.
- De betrekkingen met de roemeense communistische partij moeten geïntensifieerd worden zonder de Sowjet-Unie te provoceren.
- Joegoslavische betrekkingen met de derde wereld worden versterkt om dit terrein niet prijs te geven aan de Sowjet-Unie of China.

Opmerkingen: Van Joegoslavische zijde verwacht men dat het conflict tussen de Sowjet-Unie en China voor de russische leiders het hoofdprobleem blijft vormen. De Sowjet-Unie zal een offensief inzetten om Peking te isoleren, juist in de "derde wereld". Zou de Sowjet-Unie hierin slagen, dan vreest Joegoslavië ook een isolering.

ZUID-JEMEN:

De nieuwe links georiënteerde regering van Zuid-Jemen is doende haar positie te consolideren. Haar kansen om aan de macht te blijven hangen echter af van de steun van het leger, dat over zijn steun aan deze regering nogal verdeeld schijnt te zijn.

Opmerkingen: Andere berichten melden dat die leden van de vorige regering, die gewipt zijn, plannen smeden om weer een greep naar de macht te doen. Het is nog niet bekend op hoeveel steun deze groepering, tot welke ook ex-president Qahtan Al-Shaabi behoort, kan rekenen.

GEHEIM

INDONESIË - SINGAPORE:

De benoeming van de brigade-generaal Sunarso tot de eerste indonesische ambassadeur in Singapore is een teken van de verbeterde verhouding tussen de twee landen.

Singapore van zijn kant heeft bereidheid getoond deel te nemen aan het ontwikkelingsplan van Indonesië en overweegt thans de uitvoering van een groot huizenbouw project in Djakarta.

Opmerkingen: De verhouding tussen Indonesië en Singapore bereikte in de herfst van vorig jaar haar dieptepunt, toen Singapore twee indonesische mariniers executeerde op grond van terroristische activiteiten begaan tijdens Soekarno's anti-Maleisische campagne. Sunarso is een voormalige secretaris-generaal van de A.S.E.A.N. (Associatie van Zuid-oost-aziatische volkeren) en voorzitter van het indonesische comité voor Binnenlandse Chinese Zaken.

Vergroting van de invloed van het Oostblok in de ontwikkelingslanden.

De landen van de Comecon ontwikkelden nieuwe initiatieven om tot een grotere economische invloed in Afrika en het Midden-Oosten te geraken. De Sowjet-Unie heeft met Nigeria een overeenkomst gesloten om een ijzer- en staal-bedrijf in dat land te bouwen.

Dit is een van de grootste projekten die de Sowjet-Unie tot nu toe in Nigeria heeft weten te verkrijgen sedert de ondertekening van de overeenkomst voor economische en technische samenwerking.

In het Midden-Oosten wordt een sterke toeneming van de handel met de DDR verwacht in Irak, Soedan en Syrië en dit op grond van de vestiging van diplomatieke vertegenwoordiging in deze landen. Waarschijnlijk zullen nog een aantal landen in het Midden-Oosten het voorbeeld volgen.

De DDR heeft ook in India initiatieven ontplooid in de vorm van technische hulpverlening bij het zoeken naar waterbronnen in de bodem en het vasthouden van regenwater. Dit projekt wordt uitgevoerd door VEB Hydrogeologie. De experts zullen een advies uitbrengen om het exploratie-programma op grote schaal voort te zetten.